

Sclerosis multiplex

96

A sclerosis multiplex (SM) évtizedeken át fennálló és fokozatosan súlyosbodó tüneteket okozó gyulladási idegrendszeri betegség. Meggyógyítani ma még nem lehet, de korszerű gyógyszerei a tünetek enyhítésén túl a kórfolyamatot is lassítják. Az utóbbi években sok új, ígéretes hatóanyag tűnt fel a láthatáron, ezektől a kezelés eredményeinek további javulása várható.

Milyen betegség a sclerosis multiplex?

A sclerosis multiplex, röviden SM, a központi idegrendszer leggyakoribb gyulladási betegsége. Gyermekkorban ritka, általában fiatal felnőttkorban kezdődik, az élettartamot kevésbé befolyásolja, az élet minőségét annál inkább. Magyarországon legalább 10 000 SM-beteg él, többségük nő. SM-ben a gyulladást és a központi idegrendszeri hegesedést (erre utal a „sclerosis” elnevezés) autoimmun folyamatok váltják ki: az immunrendszer megtámadja az idegsejtek nyúlványát borító, a gyors ingerületvezetéshez nélkülözhetetlen velőshüvelyt, és az idegsejtek, idegsejtnyúlványok lassú leépülését indítja el.

Melyek a betegség tünetei?

Sokféle tünet léphet fel, kezdetben egyesével, később együttesen. Az eleinte rendszerint időszakosan („shubokban”) jelentkező tünetek később állan-

dósulhatnak. Korai tünet lehet a látászavar (gyors szemmozgások, homályos látás, kettős látás) és a mozgás nehezítettsége (bizonytalan járás, egyensúlyzavar, a végtagok gyengesége, ügyetlensége). A mozgatóidegek betegsége beszédzavarban, nyelési nehézségekben is megnyilvánulhat. Az SM-betegek közül sokan és sokszor éreznek általános fáradtságot, munkaterhelésüktől függetlenül. A betegek egy része vizelettartási zavarokkal és szexuális problémákkal is küzd. Nem véletlenül mondják, hogy az SM ezerarcú betegség. A szellemi képességek, a rövid távú emlékezet azonban sokáig érintetlenek, inkább csak a késői stádiumban indulnak hanyatlásnak.

Milyen vizsgálatokra van szükség?

A betegséget igazoló vizsgálatokat ideggyógyász végzi el: a gyanú megerősítésére megvizsgálja a reflexeket, a szem és a végtagok mozgását. Gerincscsapolást végez, mert az agy-gerincvelői folyadékából immunológiai vizsgálattal kimutathatók az SM-re utaló ellenanyagok.

A jellegzetes, gócos agyi elváltozásokat mágnesesrezonancia-vizsgálattal (MRI) akkor is fel lehet ismerni, ha a vizsgálat időpontjában tünetmentes a beteg.

A diagnózis felállítását követően általában negyedévente kell ideggyógyászati ellenőrző vizsgálatra járni.

A sclerosis multiplexben megbetegedők évekig vagy évtizedekig zavartalanul végezhetnek akár fizikai, akár szellemi munkát

Hogyan kezelhető a betegség?

Korán kezdetű kezeléssel könnyebb lassítani az SM előrehaladásának folyamatát. Erre az immunrendszerre ható újabb gyógyszerek – elsősorban az interferon β és a glatiramer-acetát – adnak jó esélyt. Az újabb szerek megbízható értékelésére még várni kell. A tünetek súlyosbodásának időszakában rövid ideig kortikoszteroid-kezelésre is szükség lehet.

Az életmód jelentősen befolyásolja a betegség lefolyását. A stressz, a túlzott megterhelés, a fertőzések kerülésével, rendszeres testmozgással, lelki egyensúlyának megőrzésével maga a beteg is késleltetheti a mindennapi életet megnehezítő tünetek kialakulását.

Sclerosis Multiplexes Betegek Országos Egyesülete

Az egyesület célja a magyarországi sclerosis multiplexes betegek és az őket segítő szervezetek összefogása, a betegek szociális segítségének megszervezése annak érdekében, hogy a lehető legteljesebb életet élhessék, beleértve a munkalehetőségek megkeresését is; a tagok érdekeinek képviselése a hatóságok és más szervek előtt. Levélcím: 5700 Gyula, Késmárki u. 26/A. Tel.: 06-20-469-3406. E-mail: info@smböe.hu. Web: <http://www.smböe.hu>

Ez a tájékoztató nem helyettesíti az orvosi kezelést. A betegek számára készített másolatoktól eltekintve felhasználása csak a kiadó írásos hozzájárulása nyomán engedélyezett.